అస్త్రం

జె.యు.బి.వి.ప్రసాద్

వంశవృక్షం

అనేకానేక విషయాల మరో కోణంపై నెలకో విమర్శనాస్త్రం

సాయంకాలం వరకూ ఆఫీసులో జీతం కోసం అడ్డమైన చాకిరీ చేసి ఇంటికి చేరాను. కారు గేరేజీలో పెట్టి, లోపలకి నడిచాను.

"నాన్నా, నాన్నా, నాకు ఫామిలీ ట్రీ కావాలి నాన్నా" అంటూ మీదకి వురికింది నాలుగో క్లాసు చదివే మా అమ్మాయి.

"అక్కకేది కొంటే, నాకూ అదే కొనివ్వాలన్నట్టు" మొహం పెట్టి, పులుకూ, పులుకూమని చూస్తున్నాడు ఒకటో క్లాసు చదివే మా అబ్బాయి.

"పాపం, ఏదో చెట్టు కావాలిట. కొనిచ్చేయకూడదూ పిచ్చి ముండకి" అని మా వరలక్ష్మి నాకో రెకమెండేషను పారేసి, "అబ్బా, నువ్వూరుకోవే, నాన్న కొనేట్టు చూసే పూచీ నాదీ! సరేనా?" అంటూ మా అమ్మాయిని సముదాయించింది, అల్లరిగా నవ్వుతూ.

"అయ్యో, అమ్మా! అది చెట్టూ కాదూ, పాడూ కాదూ! ఫామిలీ ట్రీ పెద్ద కార్డు మీద గీసివ్వాలి. అది మా స్కూలు ప్రాజెక్టు. రేపే సబ్మిట్ చెయ్యాలి. దాంట్లో మన ఫామిలీలో అందరి గురించీ రాయాలమ్మా!" అనంటూ మా అమ్మాయి వాళ్ళమ్మకి బోధించింది ముదినాపసాని లాగా.

ఏడేళ్ళ వయసులో అమెరికా వచ్చిన మా అమ్మాయికి తెలుగు బాగానే వచ్చు. ఈ మధ్య కాలంలో వాళ్ళమ్మతో తెలుగు సినిమాలు బోల్డు చూసి, ఇంకా పెద్ద, పెద్ద మాటలన్నీ నేర్చుకుంది. నాలుగేళ్ళకే అమెరికా వచ్చేసిన మా పిల్లాడికి వచ్చింది అరకొర తెలుగు మాత్రమే. కానీ తనకి ఎక్కడ అన్యాయం జరిగి పోతుందోననే దుగ్ధతో, వాళ్ళక్కా, వాళ్ళమ్మా మాట్లాడే మాటలు అర్థం చేసుకోవడానికి తెగ ప్రయత్నించేస్తాడు.

మా పిల్ల హోం వర్కు విషయం ఆఖరి రోజు వరకూ చెప్పదు. చెప్పాక, ఇంటిల్లిపాదీ ఇంక దాని మీదే పని చెయ్యాలి.

"ఓ! వంశవృక్షమా! అంతేనా! ఈ మాత్రం దానికి నాన్న దాకా ఎందుకే, పిచ్చి మొహమా? నేను లేనూ?" అనంటూ మా వరలక్ష్మి నా వేపు గొప్పగా చూసి లోపలకి వెళ్ళింది.

తెలుగు మీడియం బియ్యే వరలక్ష్మి ఇంగ్లీషులో కాస్త వీకు. నాకైతే కాస్త ఇండియా ఇంగ్లీషు వచ్చు గానీ, ఈ అమెరికా ఇంగ్లీషు బొత్తిగా నములుడు పడదు. ఏ పదం ఎలా పలకాలో తెలిసి చావదు. చాలా వీకు నేను అమెరికా ఇంగ్లీషులో. మా పిల్లలు మా ఇద్దరితో ఎలాగో అలాగ వేగుకుంటూ వస్తున్నారు. మా వరలక్ష్మి మాత్రం జనరల్ నాలెడ్జ్ పుస్తకాలు తెగ చదివేస్తుంది. ఈ మధ్య కాలంలో అయితే పాత, కొత్త సాహిత్యాలని కాచి వడ పోసేస్తోంది కూడా.

"నాన్నా, నాక్కూడా ఫామిలీ ట్రీ కావాలి నాన్నా" అంటూ మా అబ్బాయి నా చెయ్యి గుంజాడు.

వీళ్ళందరి గొడవతో ఆఫీసు అలసట పూర్తిగా మర్చిపోయాను.

"అలాగేన్రా! మీ అమ్మ 'నేనున్నానంటూ' లోపల కెళ్ళింది కదా? వంటింట్లో చేస్తోందేమో వంశవృక్షాలు. రెండు ప్లేట్లలో చెయ్యమందాం. నీకోటీ, తమ్ముడికోటీ!" అన్నాను పిల్లలిద్దరినీ దగ్గరకు తీసుకుంటూ, ఎలాగో అలాగ మభ్యపెట్టడానికి.

"వంశవృక్షం వద్దు నాన్నా! ఫామిలీ ట్రీ కావాలి. ప్లేట్లో వద్దు. పెద్ద బోర్డు మీద కావాలి" అంటూ మా అమ్మాయి ఏడుపు మొహం పెట్టింది. వాళ్ళమ్మ 'వంశవృక్షమ'నే పదార్థం ప్లేట్లో పెట్టి పట్టుకొస్తుందని, మా అబ్బాయి నోరూరించుకుంటూ, స్థిమితంగా ఎదురు చూస్తున్నాడు.

వరలక్ష్మి లోపల్నించీ ఓ కాగితంతో వచ్చి, "హా, హా" అని పిల్లలిద్దరూ దడుచుకునేలా, ఓ వికటట్టహాసం చేసి, విజయగర్వంతో నా మొహం వేపు చూసింది. ఆవిడ చేతిలోంచి కాగితం లాక్కుని చూశాను, మళ్ళీ ఏమన్నా కవిత్వం గిలికిందేమోనని. దాంట్లో ఈ బొమ్మ వుంది.

వంశవృక్షం

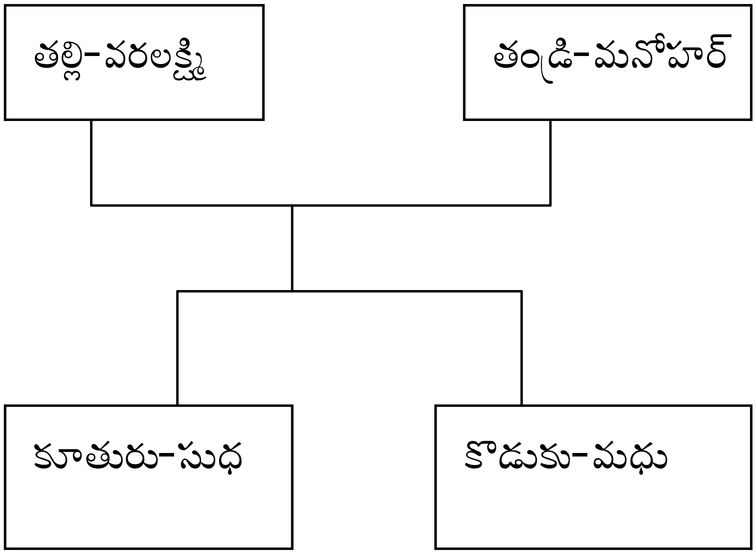

మా అమ్మాయి ఆత్రుతగా కాగితం నా చేతిలోంచీ లాక్కుని, ఏడుపు మొహం పెట్టింది తెలుగు చదవడం రాక.

"ఏం రాసింది నాన్నా, అమ్మ ఈ ఫామిలీ ట్రీలో?" ఏడుపొక్కటే తక్కువ పిల్లదానికి.

నేను పిల్లకి వాళ్ళమ్మ రాసిందంతా ఇంగ్లీషులోకి అనువాదం చేసి చెప్పాను గొప్పగా.

పిల్ల మళ్ళీ యేడుపు మొహం పెట్టింది.

"మళ్ళీ ఏమైందే నీకు? అస్తమానూ యేడుపు మొహం పెడతావేం?" అంది వరలక్ష్మి విసుక్కుంటూ.

వాళ్ళమ్మ ఏదో తినడానికి పట్టుకొస్తుందనుకున్న మా పిల్లాడు చాలా నిరాశ పడ్డాడు ఆ కాగితం మీద పిచ్చి గీతలు చూసి.

మా పిల్లకి వాళ్ళమ్మా, వాళ్ళమ్మ విసుగూ రెండూ అలవాటే.

"అబ్బా, అది కాదే! మా ఫ్రెండు లూసీ పెద్ద బోర్డు మీద ఫామిలీ ట్రీ వేసి పట్టుకొచ్చింది. ఈ చిన్న కాగితం సరిపోదమ్మా!" అంటూ మా ముదినాపసాని వాళ్ళమ్మనే తిరిగి విసుక్కుంది.

ఫక్కున నవ్వాను నేను.

"ఎందుకా నవ్వు రాక్షసుడిలా?" అంటూ వరలక్ష్మి వురుముతూ చూసింది నా వేపు.

"అది కాదోయ్! వంశవృక్షమంటే, వంశం లోని అందరి పేర్లూ రాయాలి. వుత్త మన కుటుంబం మాత్రం రాస్తే సరిపోదు. ఆ వంశంలో వారు పెళ్ళి చేసుకున్న వారి పేర్లూ, వాళ్ళ పిల్లల పేర్లూ, ఆ పిల్లలు పెళ్ళి చేసుకున్న వారి పేర్లూ, మళ్ళీ వాళ్ళ పిల్లలూ, ... ఇలా పెద్ద వంశవృక్షం తయారు చేయాలి. తెలుసా?" అంటూ జ్ఞాన బోధ చేశాను పెద్ద శాస్త్రవేత్తలాగా.

వరలక్ష్మి నోరు తెరుచుకు వింది చెప్పిందంతా.

"ఎందుకంట వాళ్ళ పేర్లన్నీ? మన చంటిది వాళ్ళ ముక్కూ, మొహాలన్నా ఎరిగుండదు కదా? ఆ పేర్లు వాళ్ళ టీచరుకి ఎందుకూ? 'పిల్లల పేర్లు' అనే పుస్తకమేమన్నా రాస్తోందా, ఇవన్నీ కలెక్టు చెయ్యడానికి?" అని విస్తుబోయింది.

"అదేం కాదు లేవోయ్! ఎవరి వంశంలో వారిని, వారు తెలుసుకోవాలనీ, వాళ్ళ వంశం గురించి పిల్లలు 'గర్వ పడా'లనీ స్కూలు వారి ఆశయం."

"కాకి వంశం కాకికి గర్వం. అదేం గొప్ప? అమ్మమ్మా, నాయనమ్మా, తాతలూ తెలిస్తే చాలదా? ఎప్పుడో పోయిన ముత్తాతలు ఎందుకూ? బతికున్న మనుషులతో అభిమానాలతో వుండటం లేదు గానీ, పోయిన వాళ్ళందరి గురించీ గర్వపడటం! అది సరే గానీ, 'వంశం', 'వంశం' అంటున్నావూ, ఎవరి వంశం? మీ వంశమా? మా వంశమా? పిల్ల ఎవరి వంశవృక్షం గీయాలి?"

"ఆ మాత్రం కూడా తెలియదా? నువ్వు నన్ను పెళ్ళి చేసుకుని మా వంశంలోకి వచ్చేశావు కదా? కాబట్టి మా వంశం గురించే గీయాలి" అన్నాను పొంగిపోతూ.

"పళ్ళు రాలగొడతాను ఆ మాటంటే! పెళ్ళి తర్వాత నేను ఇంటి పేరు మార్చుకోనే లేదు. నేను నీ వంశంలోకి వచ్చేశాననంటావేమిటీ? నా వంశం నాదీ, నీ వంశం నీదీ! నువ్వే నీ ఇంటి పేరు మార్చుకుని నా వంశంలోకి వచ్చేయకూడదూ, ఇంచక్కా బాగుంటుందీ?" అని కోపంగా మొదలుపెట్టి, సానునయంగా ముగించింది వరలక్ష్మి.

"స్త్రీ స్వేచ్ఛ నుపయోగించి ఇప్పటికే భర్తని నువ్వంటున్నావు. ఆ పాపానికే ఒక కన్ను పోతుంది. ఇప్పుడు నన్ను నీ వంశంలోకి ఇల్లరికం రమ్మంటున్నావు. ఆ పాపానికి రెండో కన్ను కూడా పోతుంది మరి!" అన్నాను వుడుక్కుంటూ.

"పోతే పోనీ లేద్దూ! కొత్త కళ్ళు కొనుక్కుంటానులే!" అంది వరలక్ష్మి నిర్లక్ష్యంగా.

విస్తుబోయి చూశాను ఆ బడాయి మాటలకి.

నేనేమీ అనకపోవడం చూసి, "అయితే మా 'కూచి' వారి వంశం ఖరారు చేసెయ్యనా?" అని అడిగింది ప్రేమగా నవ్వుతూ.

"అదేం కుదరదు. మీ 'కూచి' వారి వంశం కన్నా, మా 'బొక్కా' వారి వంశమే గొప్ప బాబూ!" అన్నాను మొండిగా.

" ఆ మాటే అనొద్దనేది! నన్నేమైనా అను గానీ, నా బంగారు వంశాన్ని మాత్రం ఏమీ అనకు. మళ్ళీ బాగుండదు. నాకైతే నలుగురన్నదమ్ములూ, ముగ్గురు అక్కలూ వున్నారు. నీకూ? లింగు లిటుకుమంటూ, నువ్వూ, మీ అక్కా! అంతే కదా? కాబట్టీ, 'కూచి' వారి వంశం అయితే పెద్ద వంశవృక్షం గియ్యొచ్చు" అంది వరలక్ష్మి లాజిక్కు తీస్తూ.

"ఏం కాదు, మా బొక్కావారి వంశమే!"

"అంతకన్నా కాదు, మా కూచి వారి వంశమే!"

"బొక్కావారు"

"కూచివారు"

"బొక్కా"

"కూచి"

"అబ్బబ్బా! మిమ్మల్ని దెబ్బలాడుకోవద్దని ఎన్నిసార్లు చెప్పానూ? అమ్మా, నాన్న అన్నీ కొంటాడు కదా? అందుకని నాన్న మాట విందామని చెప్పానా, లేదా?" అంటూ మా ముదినాపసాని నన్ను వెనకేసుకొచ్చింది.

"ఏం కాదు! అమ్మ అన్నీ వండి పెడుతుంది. అమ్మ మాటే వినాలి" అంటూ వచ్చీ రాని తెలుగులో మా దుడుకు వెధవ వాళ్ళమ్మ తరఫున యుద్ధానికి సిద్ధమయ్యాడు.

"కాదు, నాన్న మాటే!"

"కాదు, అమ్మ మాటే!"

"నాన్నే!"

"అమ్మే!"

"నాన్నే అని చెప్పానా?" అంటూ తమ్ముడి చెయ్యి మీద ఒక్కటేసింది అక్క.

"అమ్మే అని చెప్పానా?" అంటూ ఎదురు తిరిగి అక్క వీపు మీద ఒక్కటేశాడు తమ్ముడు.

ఇద్దరూ కలియబడ్డారు పిల్లుల్లాగా.

మేమిద్దరం వాళ్ళిద్దర్నీ విడదీసి, పట్టుకున్నాము. ఎప్పుడొదుల్తామా, మళ్ళీ కలియబడదాం అని వుత్సాహంగా చూస్తున్నారు అక్కా, తమ్ముళ్ళిద్దరూ.

"సరే, కూచి వారి వంశమే ఒప్పుకుందాం అనుకో! అది కూడా నీకు మీ నాన్న నించీ వచ్చింది గానీ, మీ అమ్మ నించీ కాదు కదా? అదీగాక నీకు మాత్రం మీ అమ్మ వేపు వాళ్ళూ, నాన్న వేపు వాళ్ళూ ఎవరు తెలుసేంటీ?" అన్నాను రాజీకొస్తూ.

"భర్త దాస్యం కన్నా, తండ్రి దాస్యం నయం ఆడదానికి. తండ్రంటే జన్మనిచ్చాడు కాబట్టి, కనీసం ఆ మనిషి ఇంటి పేరు మొయ్యడం నయం, నీ ఇంటి పేరు మొయ్యడం కన్నా! నీకు మాత్రం నీ మేనత్తల పేర్లు తెలుసా? వాళ్ళ నెప్పుడన్నా చూశావా? మీ అమ్మ వేపు వాళ్ళు కొంతమంది తెలుసనుకో నీకు" అంది ధాటీగా.

"చలం పుస్తకాలు చదవొద్దంటే వింది కాదు. ఇప్పుడెలా మాట్లాడుతోందో!" అని మనసులోనే విసుక్కున్నా ను.

వరలక్ష్మి మాట్లాడినవన్నీ నిజాలే మరి! మా నాన్న వేపు వారితో మాకు సంబంధాలేవీ లేవు. చిన్నప్పుడే, చితకబాదారని, ఇంట్లోంచి పారిపోయి, సొంత జీవితం మొదలు పెట్టాడు మా నాన్న. చాలా యేళ్ళు పోయాక, మళ్ళీ వాళ్ళతో రాకపోకలు మొదలుపెట్టాడు. పిల్లలు పుట్టేక అవి కూడా పోయాయి. పాత అయిష్టాలే మిగిలియి. వాళ్ళ పేర్లు కూడా తెలియకుండా, బొక్కావారి వంశవృక్షం ఎలా గీసేది?

"ఈ వూళ్ళో మా నాన్న వేపు వాళ్ళు ఎవరో వున్నారుట. వాళ్ళనడిగి కనుక్కుంటాను ఆ పేర్లన్నీ!" అన్నాను నంగిగా.

ఓటమి ఒప్పుకో బుద్ధి కాదు నాకు బొత్తిగా.

"ముక్కూ, మొహం తెలియని వాళ్ళ పేర్లూ, ప్రేమాభిమానాలు లేని వాళ్ళ పేర్లూ రాసుకోవడానికి సిగ్గనిపించదా నీకూ?" అని వరలక్ష్మి తీవ్రంగా అడిగింది.

నిజమే మరి! మా అమ్మ వేపు కూడా చుట్టాలు బోలెడంత మంది వున్నారు గానీ, ప్రేమాభినామాలు తక్కువే. సున్నితత్వం వదిలేసుకుని, నిజమైన ప్రేమాభిమానాలు అక్కర్లేదనుకుంటే, బోలెడు మంది వచ్చి చేరుతారు వంశవృక్షంలోకి. ఎటొచ్చీ చుట్టాలన్న వాళ్ళు జీవితాల్లో ఎన్ని తప్పులు చేసినా, భరించి, చూసీ చూడనట్టు వూరుకోవాలి. వాళ్ళ బండ ప్రవర్తన్ని భరించాలి. అప్పుడు బోల్డు బలగం వుందని చెప్పుకోవచ్చు. అలా చేతగాకపోతే, చిన్న కుటుంబంగానే మిగిలిపోతాం మరి. ఇక చుట్టాల్ని ఒదిలేసి, జగదేక కుటుంబం, వసుదైక కుటుంబం అనుకుటూ, చుట్టూ వున్న వాళ్ళతోనే సంబంధాలు ఏర్పరచుకోవాలి.

"అయినా చిన్న పిల్లల కెందుకీ వంశవృక్షాలు? వాళ్ళకేం తెలిసేడుస్తుంది తల్లీతండ్రుల మధ్య సంబంధం? ఏం అర్థమవుతుందీ?" అన్నాను కాస్త విసుక్కుంటూ.

"నిజమే! మంచి పాయింటే! ఇంకో విషయం చూడు. మనలో మన మాట. ఎవరన్నా ఒక పది తరాల వంశవృక్షం తయారు చేశారనుకో. అందులో వున్న వారంతా ఆ వంశానికే చెందిన వారని ఎలా రుజువు చెయ్యగలరూ? మగవాళ్ళలో వ్యభిచారం ఎక్కువగానే వుంటుంది కదా సమాజంలో? మగవాళ్ళు కూడా వ్యభిచారం చేసేది ఆడవాళ్ళతోనే కదా? ఆ విధంగా ఆ గొప్ప వంశంలో ఎక్కడో ఏదో తప్పు జరిగి, వంశక్రమం తప్పి వుండొచ్చు కదా అప్పుడు ఆ వంశవృక్షానికున్న ఆథెంటిసిటీ ఏమిటీ?" అని అడిగింది వరలక్ష్మి గబగబా.

ఏమో నాకేం తెలుసు అవన్నీ? అయినా, అమ్మో, అమ్మో! వరలక్ష్మి కెన్ని విషయాలు తెలుస్తున్నాయో!

"అవునూ, ఇలా వంశవృక్షాలు గీసుకోవడం ఎందుకూ?" అని అడిగాను వరలక్ష్మి అభిప్రాయం కోసం.

ఈ మధ్య కాలంలో వరలక్ష్మి పుస్తకాలు తెగ చదివేస్తోంది. వాటిల్లోంచీ నేర్చుకున్న విజ్ఞానాన్ని కాస్త నాకు ఒలకపోస్తుందేమోనన్న ఆశ.

"వంశవృక్షం వల్ల చాలా లాభాలున్నాయి మరి. ఒకటి: మా తాతలు నేతులు తాగారూ, మా మూతులు వాసన చూడండీ అని గర్వంగా చెప్పుకోవచ్చు. రెండు: ఇంటి పేర్లతో వాళ్ళ కులగోత్రాలు తెలిస్తే, పెళ్ళి సంబంధాల కుపయోగపడతాయి. కంపాటిబిలిటీ కోసం రక్త పరీక్షలు చేయించుకోరు గానీ, ఇంటి పేరూ, కులగోత్రాలూ బాగా చూస్తారు. ముప్ఫై రెండు: ముక్కూ, మొహం తెలియని వాళ్ళని మా వంశమే అని వంశగర్వంతో చెప్పుకోవచ్చు. తొంభై యారు: ఎవరి వంశవృక్షంలో ఎక్కువ మంది వుంటే, వారి వంశం అంత ఎక్కువ గొప్పన్న మాట. అందులో బాగా డబ్బున్న వారి పేర్లు వుంటే ఇంకా గొప్ప. నూరు: వంశవృక్షం వల్ల కీర్తి వొస్తుంది సంఘంలో. ప్రేమాభిమానాలు రావు గానీ, బోల్డు కీర్తి వొస్తుంది మరి. ఆ కీర్తితో బోలెడు పనులు జరిపించుకోవచ్చు. ఇలా నూరు లాభాలున్నాయి వంశవృక్షం వల్ల" అని వరలక్ష్మి గీత బోధ చేసింది.

మా వరలక్ష్మి జ్ఞానం చూస్తే, ముచ్చటేసింది నాకు. తెలివిగల భార్యలుంటే, ఎన్ని వుపయోగాలో అని మురిసిపోయాను. కానీ ఆ మాట బయటకి ఒప్పుకోవడానికి చిన్నతనం నాకు.

"నీ వేపు మాత్రం? నీ తోబుట్టువులు తప్ప నీకెవరూ తెలియరు కదా?" అన్నాను మళ్ళీ మొదటికొస్తూ.

"అవును, నిజమే! మా నాయనమ్మ తప్ప మా నాన్న వేపు ఎవరూ తెలియరు. ఆవిడ కూడా సొంత నాయనమ్మ కాదు. మా సొంత నాయనమ్మ చెల్లెలు. ఆవిడకి పిల్లలు లేక, మా నాన్నని చేరదీసి, మా నాన్న దగ్గరే వుండి పోయింది. తన ఆస్తులన్నీ మా నాన్నకే కట్టబెట్టింది. మా అమ్మ నా చిన్న తనంలో చుట్టాలున్నారని, పదేళ్ళకోసారి తెనాలి వెళ్ళొస్తుండేది రెండ్రోజుల కోసం. వాళ్ళెప్పుడూ మా కొంపకి రాలేదు మరి. మేనమామలూ, పెద్దమ్మలూ, పిన్నిలూ, మేనత్తలూ, పెదనాన్నలూ, బాబాయిలూ ఎవరూ తెలియరు మాకు. అయినా సరే, మా ఎనమండుగురు పిల్లలతోనే హడావుడిగా వుండేది ఇల్లెప్పుడూ" అంది కాస్త దిగులుగా.

"నీది మూసివుంచిన గుడ్డి కన్ను. చుట్టాలెవరూ లేరు. నాది తెరిచివుంచిన గుడ్డి కన్ను. మా చుట్టాలు ఇదే వూళ్ళో వున్నా, అభిమానాలు మాత్రం లేవు. తోబుట్టువుల పిల్లల మధ్య అభిమానాలు సరిగా వుండటం లేదు ఈ రోజుల్లో. కాలక్షేపానికి సంబంధాలు మెయింటైన్ చెయ్యడమే గానీ, నిజమైన అభిమానాలు ఎక్కడేడిశాయీ?" అన్నాను నేనూ ఇంకొంచెం దిగులుగా.

"అవునూ! మన పిల్లల సంగతేమిటీ? వీళ్ళిద్దరూ అభిమానంగా వున్నా, రేపు వాళ్ళ పిల్లలు అభిమానంగా వుంటారా? ఎవరి జీవితాల్లో వాళ్ళు బిజీ అయిపోతారు కదా? మనం మన కజిన్సుతో ప్రేమాభిమానాలతో లేకుండా, మన మనవళ్ళని వాళ్ళ కజిన్సుతో ప్రేమాభిమానాలతో వుండాలంటే, ఎలా కుదురుతుందీ?" అంటూ వరలక్ష్మి కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకోబోయింది.

ఇందాకట్నించీ మేం మాట్లాడుకుంటున్న మాటలు ఒక్కటీ అర్థమవక, పిల్లలిద్దరూ ఆటలో పడ్డారు.

మేం కాస్త తేరుకుని చూసేసరికి, మళ్ళీ పిల్లలిద్దరూ కలియబడుతున్నారు. ఇంతలో ఆడుకుంటారు, అంతలో కొట్టుకుంటారు.

"మళ్ళీ ఏమయిందర్రా?" అంటూ వాళ్ళని విడదీశాం.

"వాడు నన్ను కొట్టాడు నాన్నా" అంది పిల్ల తన తప్పేం లేనట్టు.

"అక్క నన్ను స్టుపిడ్ అందమ్మా!" అన్నాడు పిల్లాడూ తన తప్పు అసలు లేనట్టు.

నేను వీళ్ళని ముద్దుగా బురద పందీ, ముళ్ళ పందీ అని పిలుచుకుంటాను. మా పిల్ల బురద పంది. అంటే, ఏమీ ఎరగనట్టు, తన ఒంటి మీద బురదని తమ్ముడి మీద పడేలా ఒళ్ళు విదిలిస్తుంది అమాయకత్వం నటిస్తూ. మా పిల్లాడో ముళ్ళ పంది. వాళ్ళక్క ఏదన్నా అనగానే, ముందూ వెనకా చూడకుండా, వాళ్ళక్కని కుమ్మేయడానికి మీదకి వెళ్ళిపోతాడు ముళ్ళ పందిలాగా.

"నువ్వూరుకో, అక్క సంగతి నే చూస్తాగా" అని వరలక్ష్మి పిల్లాడికి భరోసా ఇచ్చింది.

"తమ్ముడి పని నేను పడతాగా" అని పిల్లకి నేను భరోసా ఇచ్చాను.

మొత్తానికి అలిసిపోయి, అందరం భోజనాలకి లేచాం.

"నాన్నా, మరి నా ఫామిలీ ట్రీ సంగతేం చేశావూ?" అంది మా పిల్ల పడుకోబోతూ.

"రేప్పొద్దున్నే తొందరగా లేచి, గీసి పెడతాలే. నువ్వు హాయిగా పడుకో!" అన్నాను నమ్మకంగా.

మర్నాడు ఇంట్లో అందరికన్నా తొందరగా లేచి, పెద్ద కేన్వాసు బోర్డు మీద వంశవృక్షం గీసాను. దానికి 'కూచీ-బొక్కా' అనే వంశం పేరు పెట్టాను. వరలక్ష్మి వేపూ, నా వేపూ ముత్తాతలూ, వాళ్ళ తాతలూ, అందరూ వున్నారు ఆ వంశవృక్షంలో. అప్పటికి పిల్లలిద్దరూ స్కూలుకి వెళ్ళడానికి తయారయ్యారు.

"భలే పెద్దది గీశావు నాన్నా! లూసీ ఫామిలీ ట్రీ కన్నా పెద్దది నాది. భలే, భలే!" అంటూ పిల్ల సంతోషంగా ఆ కేన్వాసు బోర్డు తీసుకుని, స్కూలుకెళ్ళడానికి బయలుదేరింది.

"ఇద్దరి వేపు వాళ్ళ పేర్లూ ఇద్దరికీ తెలియవు కదా? రాత్రికి రాత్రి ఎలా తెలుసుకున్నావు అవన్నీ?" అడిగింది వరలక్ష్మి ఆశ్చర్యంగా.

"ఆ, నా మొహం! నీ వేపూ, నా వేపూ వాళ్ళ పేర్లు నోటికొచ్చినవి రాశాను ఇంటి పేర్లతో సహా. ఇలాంటి పనికిరాని ప్రోజెక్టులకి ఎథిక్సు ఒక్కటే తక్కువ. ఈ రోజు తర్వాత మళ్ళీ స్కూలు వాళ్ళు గానీ, పిల్లలు గానీ ఆ వంశవృక్షం గురించి పట్టించుకోరు జీవితంలో, తిరిగి తమ పిల్లలకి గియ్యడానికి తప్ప. పిల్ల చూడు, ఎంత సంబరపడి పోయిందో పెద్ద వంశవృక్షం చూసి. పిల్ల ఆనందం కన్నా, ఎథిక్సు ముఖ్యమా ఇలాంటి పనికిరాని విషయాల్లో?" అన్నాను నన్ను నేను సమర్థించుకుంటూ.

వరలక్ష్మి పెద్దగా నోరు తెరిచి, చూస్తూ వుండిపోయింది.

"ఆశ్చర్యపోయింది చాలు, ఇక ఆ నోరు మూసెయ్యి. నేను ఆఫీసుకెళ్ళొస్తాను" అన్నాను బయల్దేరుతూ.

అప్పటికి కాస్త తేరుకుని, "సాయంకాలం వచ్చేటప్పుడు వంశవృక్షం పట్టుకు రండి" అంది.

"ఏంటీ? జోకులా?" అడిగాను గుర్రుగా.

"అబ్బే! అది కాదు. నేను తెమ్మన్నది బాపూ "వంశవృక్షం" సినిమా డీవీడీ" అంది నవ్వు దాచుకుంటూ.

వుడుక్కుంటూ బయల్దేరాను ఆఫీసుకి.